CCE-II-RR/PR/NSR/NSPR(B)/999/8052

B

ಜೂನ್ 2024 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ - 2

JUNE 2024 EXAMINATION - 2

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 12]

Total No. of Printed Pages : 12]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

CCE RR/PR/ NSR/NSPR
Reduced Syllabus

Question Paper Serial No.

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 85-M

Code No. : 85-M

ವಿಷಯ : ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ

Subject : SOCIAL SCIENCE (समाज विज्ञान)

(ಮರಾಠಿ ಮಾಧ್ಯಮ / Marathi Medium)

(ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಎನ್.ಎಸ್.ಆರ್. / ಎನ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಆರ್.)

(Regular Repeater / Private Repeater / NSR / NSPR)

ದಿನಾಂಕ : 22. 06. 2024] [Date : 22. 06. 2024

ಸಮಯ : ಬೆಳಗ್ಗೆ 10-15 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-30 ರವರೆಗೆ] [Time : 10-15 A.M. to 1-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80] [Max. Marks : 80

Cut here/ಇಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ

विद्यार्थ्यांना सामान्य सूचना :

1. प्रश्नपत्रिकेमध्ये 38 प्रश्न आहेत.
2. प्रश्नपत्रिका ही विरुद्ध बाजूच्या आच्छादनाने सील (बंद) करण्यात आली आहे. परीक्षा सुरू झाल्यावर उजव्या बाजूने कापून तुम्हाला ती प्रश्नपत्रिका उघडावयाची आहे. **(बाणाच्या खुणेच्या ठिकाणातून कापून प्रश्नपत्रिका उघडा)** डाव्या बाजूने कापून प्रश्नपत्रिका उघडू नका. प्रश्नपत्रिकेमधील सर्व प्रश्न असलेली पाने व्यवस्थित आहेत की नाहीत ते तपासून पहा.
3. प्रश्नांसाठी दिलेल्या सूचनांचे पालन करा.
4. उजव्या बाजूच्या कडेला (काठावर) असलेली संख्या ही त्या प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शविते.
5. प्रश्नांची उत्तरे सोडविण्यासाठी दिलेला जास्तीत जास्त वेळ प्रश्नपत्रिकेच्या पृष्ठावर वरील भागात दिलेला आहे. त्यामध्ये प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनिटे समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.
6. तुम्हाला देण्यात आलेल्या प्रश्नपत्रिकेची आवृत्ती (version) आणि तुमच्या प्रवेशपत्रावर छापलेल्या प्रश्नपत्रिकेची आवृत्ती (version) दोन्ही एकच आहे. याची खात्री करुन घ्या.

येथून कापा.

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER
प्रश्नपत्रिका येथून कापून उघडा.

22. 06. 2024

Tear here

I. खालील प्रत्येक प्रश्नाला किंवा अपूर्ण वाक्यांशाला चार बहुपर्यायी उत्तरे दिलेली आहेत. बरोबर असलेला पर्याय निवडून त्याच्या इंग्रजी मुळाक्षरासह पूर्ण उत्तर दिलेल्या उत्तर पत्रिकेमध्ये लिहा : **8 × 1 = 8**

1. दिवाणी आदालत हे नागरी न्यायालय याने स्थापन केले.

(A) कॉर्नवालिस (B) वॉरन हेस्टींग्ज

(C) वेलस्ली (D) डलहौसी

2. दुसऱ्या अँग्लो म्हैसूर युद्धाचे मुख्य कारण हे होते.

(A) ब्रिटिशानी 'माहे' जिंकून घेतले.

(B) ब्रिटिशानी श्रीरंगपट्टणच्या तहातील अटींचे उल्लंघन केले.

(C) ब्रिटिशांनी कारवार आणि कोईमतूर आपल्या ताव्यात घेतले.

(D) ब्रिटिशांनी मंगळूरच्या तहातील अटींचे उल्लंघन केले.

3. भारताच्या परराष्ट्र धोरणाची स्थापना यानी केली.

(A) सरदार वल्लभभाई पटेल

(B) डॉ. बी. आर. आंबेडकर

(C) मोतीलाल नेहरू

(D) जवाहरलाल नेहरू

4. भारताचे सर्वात जूने बंदर हे आहे.

(A) विशाखापट्टणम्

(B) मार्मगोवा

(C) चेन्नई

(D) न्यू मंगळूर

5. घटनेच्या 17 व्या कलमाचे महत्व हे आहे.

(A) बालमजूरी निर्मूलन

(B) अस्पृश्यतेचे निर्मूलन

(C) निरक्षरतेचे निर्मूलन

(D) हुंडा पद्धतीचे निर्मूलन

6. नर्मदा बचाव आंदोलनाचे नेतृत्व यानी केले.

(A) मेधा पाटकर

(B) सुंदरलाल बहुगुणा

(C) डॉ. शिवराम कारंथ

(D) शामजी कृष्णवर्मा

7. ‘‘खेड्यांचा खरा विकास हाच देशाचा खरा विकास असे यानी म्हटले.’’

(A) अमार्त्य सेन

(B) महात्मा गांधी

(C) दादाभाई नौरोजी

(D) सी. आर. दास

8. रमेशला पाच वर्षाची एक मुलगी आहे. त्याला भविष्यासाठी आपल्या मुलीच्या लग्नाला रक्कम ठेवायची आहे, तर त्याला हे बँक खाते उपयोगाचे ठरते.

(A) बचत खाते

(B) चालू खाते

(C) आवर्ती ठेव खाते

(D) मुदत ठेव खाते

II. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी एका वाक्यात / शब्दात उत्तरे लिहा : 8 × 1 = 8

9. 'सत्यार्थ प्रकाश' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?

10. 'फ्रान्सीस्को अलमेडा यानी निळ्या पाण्याचे धोरण' का अमलात आनले ?

11. सामाजिक स्तर कसा निर्माण होतो ?

12. जातियवाद म्हणजे काय ?

13. मुंबईला भारताचे मँचेस्टर असे म्हणतात. का ?

14. मार्च आणि मेच्या दरम्यान भारतात तापमानात वाढ का होते ?

15. आधिकाराचे विकेंद्रिकरण म्हणजे काय ?

16. भारतीय रिझर्व बँकेला बँकांची बँक असे का म्हणतात ?

III. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी दोन ते चार वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : **8 × 2 = 16**

17. भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे उद्देश कोणते ?

किंवा

बेरोजगाराची कारणे कोणती ?

18. अप्पीको चळवळीचे वर्णन करा.

किंवा

सामाजिक स्तराचे प्रकार स्पष्ट करा.

19. पहिल्या अँग्लो मराठा युद्धाची कारणे कोणती ?

20. भारतीय संघराज्यात जुनागढ संस्थान कसे विलिन झाले ?

21. मातीची धूप सध्याच्या वर्षात वाढत आहे. का ?

22. भारतात पाणी पुरवठयाची गरज फार आहे. का ?

23. देशाच्या विकासात दरडोई उत्पन्न हे योग्य मोजमाप होत नांही. का ?

24. प्रत्येकवर्षी 15 मार्च हा दिवस 'जागतिक ग्राहक दिन' म्हणून सर्वत्र साजरा केला जातो. का ?

IV. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी सहा वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : 9 × 3 = 27

25. राणी चन्नम्मा बरोबर संगोळ्ळी रायाण्णाचेही नांव प्रसिद्ध आहे. कसे ?

किंवा

भारताच्या समाज सुधारणेत राजाराम मोहन राय यांची भूमिका संस्मरणीय आहे. सिद्ध करा.

26. भारतात प्रचलित असलेल्या शेतीच्या प्रकारांची यादी तयार करा.

किंवा

भारताच्या औद्योगिक प्रदेशांची यादी तयार करा.

27. ग्रामीण विकासात पंचायत राज संस्थेची भूमिका महत्वाची आहे. स्पष्ट करा.

किंवा

महिलांच्या सबलिकरणास महिला स्व सहाय्य संघ पाठिंबा देतात. सिद्ध करा.

28. बँकेची कार्ये कोणती ?

किंवा

बँकांची वैशिष्ट्ये कोणती ?

29. असहकार चळवळीतील प्रमुख कार्यक्रम कोणते ?

30. भारताला जाण्याचा नवीन जलमार्ग शोधण्यासाठीची कारणे कोणती ?

31. रशियाने भारताला अनेक परिस्थितीमध्ये पाठिंबा दिला. कसा ?

32. संघटित क्षेत्रातील कामगाराना मिळणाऱ्या सुविधा कोणत्या ?

33. अरण्य संरक्षणाच्या पद्धती स्पष्ट करा.

V. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी आठ वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : **4 × 4 = 16**

34. भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीतील जहालमतवादींची भूमिका स्पष्ट करा.

किंवा

भारतातील ब्रिटिश शिक्षणाचे परिणाम स्पष्ट करा.

35. भारतीय स्वातंत्र्याचे पहिले युद्ध काही कारणांमुळे अपयशी ठरले. सिद्ध करा.

36. महिलांचा दर्जा सुधारण्यासाठी सरकारने हाती घेतलेले उपाय कोणते ?

37. भूकंपाची कारणे आणि त्याचे परिणाम लिहा.

VI. 38. **भारताच्या नकाशाचा आराखडा काढा आणि त्यामध्ये खालील ठिकाणे दाखवा :**

1 + 4 = 5

a) कांडला

b) कोंकण किनारपट्टी

c) हिराकूड योजना

d) अमृतसर

फक्त अंध विद्यार्थ्यांसाठी पर्यायी प्रश्न : (प्रश्न संख्या 38 च्या एवजी)

नदि खोऱ्यातील बहुउद्देशीय योजनेचे प्रमुख उद्देश लिहा. **5**

DO NOT WRITE ANYTHING HERE